

Quan la Lluna ha sortit a la Tercera Sala del Nord, he anat al Novè Vestíbul

ENTRADA DEL PRIMER DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Quan la Lluna ha sortit a la Tercera Sala del Nord, he anat al Novè Vestíbul per contemplar la unió de les tres Marees. És un fenomen que es produeix només un cop cada vuit anys.

El Novè Vestíbul és notable per les tres grans Escales que conté. Les Pareds són plenes de rengleres d'Estàtues de marbre, centenars i centenars, Franges i més Franges que s'eleven fins a altures remotes.

He grimpat per la Paret Occidental fins a l'Estàtua de la Dona que duu el Rusc, quinze metres sobre l'Enllosat. La Dona és dos o tres cops més alta que jo, i el Rusc està cobert d'Abelles de marbre de la mida del meu dit gros. Una de les Abelles —això sempre em fa rodar una mica el cap— se li fica a l'Ull esquerre. M'he encabít a la Fornícula de la Dona i m'hi he quedat fins que he sentit el bramul de les Marees a

les Sales Baixes i he notat que la Paret vibrava amb la força del que havia de passar.

Primer ha vingut la Marea de les Sales Remotes de l'Est. La Marea ha pujat sense violència l'Escala Més Oriental. No tenia un color gens destacable, i les Aigües han pujat només fins a l'altura d'un turmell. Ha estès un mirall gris sobre l'Enllosat i n'ha omplert la superfície de vetes d'Escuma llestosa.

Després ha vingut la Marea de les Sales de l'Oest. Ha re-trunyit mentre pujava l'Escala Més Occidental i en arribar a la Paret de l'Est ha produït un gran Impacte que ha fet tremolar les Estàtues. La seva Escuma era d'un blanc de raspavella de peix, i les seves profunditats arremolinades eren de color peltre. En qüestió de segons, les seves Aigües han arribat a l'altura de la Cintura de la Primera Franja d'Estàtues.

L'última d'arribar ha sigut la Marea de les Sales del Nord. Ha ascendit precipitadament per l'Escala del Mig i ha omplert el Vestíbul d'una explosió centellejant d'una Escuma entre blanca i blava. He quedat xop i encegat. Quan m'hi he tornat a veure, les Aigües queien en cascada des de les Estàtues. Llavors m'he adonat que havia comès un error en calcular el volum de la segona i la tercera Marees. Un Pic altíssim d'Aigua s'ha abatut sobre el lloc on m'ajupia. Una gran Mà d'Aigua s'ha estès per arrencar-me de la Paret. M'he aferrat a les Cames de la Dona que duu el Rusc i he resat a la Casa perquè em protegís. Les Aigües m'han cobert i per un moment he quedat envoltat del silenci estrany que s'imposa quan el Mar et nega i ofega els seus propis sorolls. Em pensava que em moriria, o que les Aigües m'arrossega-

rien a les Sales Desconegudes, lluny dels corrents i les remors de les Marees Conegudes. He continuat ben aferrat a les Cames de l'Estàtua.

I llavors, tan de pressa com havia començat, tot s'ha acabat. Les Marees Unides s'han escolat cap a les Sales contigües. He sentit que la Marea retrunyia i espetegava en picar les Parets. Les Aigües del Novè Vestíbul han baixat ràpidament, i al final amb prou feines cobrien el Pedestal de la Primera Franja d'Estàtues.

M'he adonat que tenia alguna cosa a la mà. L'he obert i hi he vist el Dit de marbre d'una Estàtua Remota que les Marees hi havien posat.

La Bellesa de la Casa és incommensurable; la seva Bondat és infinita.

Una descripció del Món

ENTRADA DEL SETÈ DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS
VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Estic decidit a explorar tanta part del Món com pugui en el transcurs de la meua vida. Amb aquest objectiu he viatjat fins a la Nou-Cents Seixantena Sala d'Occident, la Vuit-Cents Norantena Sala del Nord i la Set-Cents Seixanta-Vuitena Sala del Sud. He grimpat fins a les Sales Altes, on els Núvols es mouen en una processó lenta i les Estàtues apareixen tot d'una entre la Boira. He explorat les Sales Submergides, on les Aigües Fosques estan entapissades de nenúfars. He vist les Sales Enrunades de l'Est, on els

Sostres, els Terres —i de vegades fins i tot les Parets!— s’han ensorrat i tot de raigs de Llum grisa esquerden la foscor.

En tots aquests llocs m’he aturat a la Porta i he mirat endavant. No he vist mai cap senyal que el Món s’acostés a un Final, només la successió regular de Sales i Passadissos que es perden en la Llunyania.

No hi ha cap Sala, cap Vestíbul, cap Escala, ni cap Passadís sense Estàtues. A la majoria de Sales ocupen tot l’espai disponible, tot i que de tant en tant trobes un Pedestal, una Fornícula o un Absis Buit, o fins i tot un espai desert en una paret plena d’Estàtues. A la seva manera, aquestes Absències són tan misterioses com les Estàtues en si.

He observat que, tot i que les Estàtues qualssevol de cada Sala són de mida més o menys uniforme, la variació entre una Sala i l’altra és considerable. Hi ha llocs en què les figures fan dos o tres cops l’alçada d’un Ésser Humà, d’altres on són més o menys a escala real i també alguns en què m’arriben només fins a l’espatlla. A les Sales Submergides hi ha Estàtues gegantines —de quinze a vint metres d’alçada—, però són una excepció.

He començat un Catàleg en què pretenc deixar constància de la Posició, la Mida i el Tema de cada Estàtua, i també de qualsevol altre punt d’interès. De moment he completat la Primera i la Segona Sala del Sud-Oest, i ara treballo en la Tercera. L’enormitat de la tasca de vegades em mareja una mica, però com a científic i explorador tinc el deure de donar testimoni de l’Esplendor del Món.

Les Finestres de la Casa donen als Grans Patis, llocs erms i buits, pavimentats amb pedres. Els Patis acostumen

a ser quadrangulars, tot i que de tant en tant en trobes algun que té sis costats, vuit o —i aquests més aviat són estranys i llòbrecs— només tres.

Fora de la Casa només hi ha els Objectes Celestes: el Sol, la Lluna i els Estels.

La Casa té tres Altures. Les Sales Baixes són el Terreny de les Marees; les seves Finestres —vistes des de l'altra banda d'un Pati— tenen el gris verdós de les Aigües inquietes i el blanc dels esquitxos d'Escuma. Les Sales Baixes donen aliment en forma de peixos, crustacis i vegetació marina.

Les Sales Altes són, com ja he dit, el Terreny dels Núvols; les seves Finestres són boiroses i d'un gris blanquinós. De tant en tant, un llamp il·lumina de cop i volta una fileira de Finestres. Les Sales Altes donen Aigua Fresca, que cau als Vestíbuls en forma de Pluja i que baixa per les Pareds i les Escales en forma de Torrents.

Entre aquestes dues Altures (essencialment inhabitables) hi ha les Sales Mitjanes, que són el Terreny dels ocells i els homes. El Bell Ordre de la Casa és el que ens dona la Vida.

Aquest matí he mirat per una Finestra de la Divuitena Sala del Sud-Est. A l'altra banda del Pati hi he vist l'Altre mirant per una Finestra. La Finestra era alta i fosca, i el noble cap de l'Altre, de front alt i barba ben retallada, estava emmarcat en una Cantonada. Estava perdut en els seus pensaments, com li passa sovint. L'he saludat amb la mà. No m'ha vist. L'he saludat amb gestos més visibles. He saltat enèrgicament amunt i avall. Però les Finestres de la Casa són moltes i no m'ha vist.

Una llista de tothom que ha viscut i del que se'n sap

ENTRADA DEL DESE DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS
VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Des de l'inici del Món, és segur que han existit quinze persones. Pot ser que n'hi hagi hagut més, però soc un científic i he de procedir conforme a l'evidència. De les quinze persones de qui es pot verificar l'existència, només Jo i l'Altre som vius ara mateix.

Tot seguit anomenaré les quinze persones i donaré la seva ubicació en cas que sigui rellevant.

Primera persona: Jo

Crec que tinc entre trenta i trenta-cinc anys. Faig aproximadament 1,83 metres d'alçada i soc de complexió prima.

Segona persona: l'Altre

Calculo que l'edat de l'Altre deu estar compresa entre els cinquanta i els seixanta anys. Fa aproximadament 1,88 metres d'alçada i, com jo, és de complexió prima. És fort i està en forma per a la seva edat. És una mica moreno de pell. Tant els cabells, que duu curts, com el bigoti són castanys. Té la barba grisa, gairebé blanca, sempre ben tallada i una mica punxeguda. L'estructura òssia del seu rostre és particularment elegant, amb uns pòmuls marcats i aristocràtics i un front alt i imponent. La impressió general és la d'algú cordial però més aviat sever, dedicat a la vida de l'intel·lecte.

Com jo, és científic, i també és l'altre únic ésser humà viu, o sigui que naturalment valoro molt la seva amistat.

L'Altre creu que hi ha un Gran Coneixement Secret que s'amaga en algun racó del Món, i que si mai el descobrim ens dotarà de grans poders. No està del tot segur d'en què pot consistir aquest Coneixement, però en diverses ocasions ha insinuat que potser inclou els següents elements:

1. Derrotar la mort i esdevenir immortal.
2. Descobrir per un procés de telepatia el que pensen les altres persones.
3. Transformar-nos en àguiles i volar per l'Aire.
4. Transformar-nos en peixos i nedar entre les Marees.
5. Moure objectes només amb el pensament.
6. Apagar i tornar a encendre el Sol i els Estels.
7. Dominar els intel·lectes inferiors i sotmetre'ls a la nostra voluntat.

L'Altre i jo busquem aquest Coneixement amb diligència. Ens trobem dos cops per setmana (els dimarts i els divendres) per parlar de la nostra feina. L'Altre s'organitza el temps minuciosament i no deixa mai que les nostres trobades s'allarguin més d'una hora.

Si em necessita en algun altre moment, crida «Piranesi!» fins que hi vaig.

Piranesi. Em diu així.

I és estrany, perquè que jo recordi no és el meu nom.

Tercera persona: l'Home de la Capsa de Galetes

L'Home de la Capsa de Galetes és un esquelet que hi ha en una Fornícula Buida de la Tercera Sala del Nord-Oest. Té els ossos disposats d'una manera especial: els llargs de mida semblant estan units en un feix, relligats amb cordill d'algues trenades. A la dreta hi ha el crani i a l'esquerra una capsa de galetes que conté els ossos petits; els dels dits de les mans i dels peus, les vèrtebres, etcètera. La capsa de galetes és vermella. A dalt hi ha una imatge de galetes i conté les llegendes *Huntley Palmers* i *Family Circle*.

Quan el vaig descobrir, el cordill d'algues s'havia assecat i descompost i l'Home de la Capsa de Galetes estava fet una mica un desgavell. Vaig fer un cordill nou amb pell de peix i vaig tornar a lligar els feixos d'ossos. Ara torna a estar ben endreçat.

Quarta persona: la Persona Amagada

Fa tres anys, un dia vaig pujar l'Escala del Tretzè Vestíbul. Com que vaig veure que els Núvols havien marxat d'aquella Regió de les Sales Altes i que les Sales estaven diàfanes i plenes de Llum, vaig decidir continuar explorant. En una de les Sales (la que hi havia directament sobre la Divuitena Sala del Nord-Est) vaig trobar-hi un esquelet mig desmuntat i encabit a la mica de separació que hi havia entre un Pedestal i la Paret. De la disposició actual dels ossos dedueixo que en un origen estava assegut amb els genolls recollits contra la barbata. No he pogut establir el gènere de l'esquelet. Si tragués els ossos per examinar-los, ja no els podria tornar a col·locar.

Persones de la Cinquena a la Catorzena: la Gent del Recambró

La Gent del Recambró són tot esquelets. Els seus ossos reposen en un Pedestal Buit al Nínxol de Més al Nord de la Catorzena Sala del Sud-Oest.

He identificat provisionalment tres dels esquelets com a femenins i tres més com a masculins, i n'hi ha quatre més de què no es pot establir el gènere amb certesa. A un d'aquests l'he anomenat l'Home del Cuir de Peix. L'esquelet de l'Home del Cuir de Peix està incomplet i molts dels seus ossos estan molt desgastats per les Marees. N'hi ha que han quedat reduïts a una mena de pedretes d'os. Alguns tenen forats a les dues puntes i fragments de cuir de peix. Això m'ha portat a treure'n unes quantes conclusions:

1. L'esquelet de l'Home del Cuir de Peix és més vell que els altres.
2. En una altra època, l'esquelet de l'Home del Cuir de Peix estava col·locat d'una altra manera, amb els ossos cosits amb cordill de cuir de peix, però amb el temps el cuir es va podrir.
3. Els que van venir després de l'Home del Cuir de Peix (segurament la Gent del Recambró) sentien tanta reverència per la vida humana que van arreplegar pacientment els seus ossos i els van col·locar al costat dels seus morts.

Pregunta: quan senti que estic a punt de morir, m'he d'anar a estirar amb la Gent del Recambró? Hi ha, calculo, lloc per

a quatre adults més. Soc un home jove, i el dia de la meva Mort encara queda una mica lluny (espero), però és una qüestió sobre la qual he rumiat una mica.

Hi ha un altre esquelet estirat al costat de la Gent del Recambró (tot i que aquest no compta com una de les persones que han viscut). Són les restes d'una criatura d'uns 50 centímetres de llargada, aproximadament, amb una cua de la mateixa mida que el cos. He comparat els seus ossos amb els de les diferents criatures que apareixen a les Estàtues, i crec que pertanyen a un mico. No he vist mai cap mico viu a la Casa.

La Quinzena persona: l'Infant Plegat

L'Infant Plegat és un esquelet. Crec que correspon a una femella d'uns set anys, si fa no fa. Està col·locat en un Pedestal Buit de la Sisena Sala del Sud-Est. Té els genolls recollits fins a la barbata, se'ls agafa amb les mans, i té el cap cot. Al coll hi té un collaret de granadura de corall i espina de peix.

He pensat molt en la relació que aquest infant pot tenir amb mi. Al Món (ja ho he explicat) ara mateix només hi vivim Jo i l'Altre, i tots dos som mascles. Com s'ho farà el Món per tenir un Habitant quan ell i jo siguem morts? Crec que el Món (o la Casa, si voleu, perquè l'un i l'altra són idèntics a tots els efectes pràctics) vol un Habitant que contempli la seva Bellesa i sigui dipositari de les seves Benaurances. He postulat que la Casa pretenia que l'Infant Plegat fos la meva Esposa, però que després va passar alguna cosa que ho ha evitat. Des que vaig tenir aquest pensament que m'ha semblat adequat compartir-hi tot el que tinc.

Visito tots els Morts, però molt especialment l'Infant Plegat. Els porto menjar, aigua i nenúfars de les Sales Submergides. Els parlo, els explico què he fet i els descriu totes les Meravelles que he contemplat a la Casa. Així saben que no estan sols.

Només ho faig jo, això. L'Altre no ho fa. Que jo sàpiga, no segueix cap pràctica religiosa.

La Setzena persona

I Tu. Qui ets Tu? Per a qui escric? Ets un viatger que has enganyat les Marees, has travessat els Terres Trencats i les Escales Enrunades i has arribat a aquestes Sales? O potser ets algú que viu a les meves Sales molt després de la meva mort?

Els meus diaris

ENTRADA DEL DISSETÈ DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Escric el que observo a les meves llibretes. Ho faig per dos motius. Primer, perquè l'Escriptura inculca el costum de la precisió i la meticulositat. I, després, per conservar tot el que sé i transmetre-t'ho a tu, la Setzena persona. Guardo les llibretes en una bandolera de cuir; normalment, la bandolera està guardada al buit de darrere de l'Estàtua de l'Àngel atrapat en un Roser que hi ha a la Cantonada Nord-Est de la Segona Sala del Nord. És el mateix lloc on guardo el rellotge, que només necessito els dimarts i els divendres, quan

vaig a veure l'Altre a les deu en punt. (Els altres dies miro de no dur rellotge, per por que es mulli i que l'Aigua del Mar n'espatlli el mecanisme.)

Una de les meves llibretes és la meva Taula de Marees. Hi escric l'Hora i el Volum de les Marees Altes i Baixes i faig càlculs sobre Marees futures. Una altra llibreta és el meu Catàleg d'Estàtues. A la resta hi escric el Diari, en què deixo constància dels meus pensaments i records i apunto com són els meus dies. De moment, el Diari consta de nou llibretes plenes; aquesta és la desena. Totes estan numerades i etiquetades amb les dates a què fan referència.

La núm. 1 està etiquetada «Desembre 2011 - juny 2012».

La núm. 2 està etiquetada «Juny 2012 - novembre 2012».

La núm. 3 originalment estava etiquetada «Novembre 2012», però en algun moment algú ho va ratllar i va canviar el text per «Des del Trentè Dia del Desè Mes de l'Any dels Plors i els Gemecs fins al Quart Dia del Setè Mes de l'Any en què vaig descobrir les Sales del Corall».

Tant la llibreta núm. 2 com la núm. 3 presenten buits en llocs on s'han arrencat violentament unes quantes pàgines. He barrinat sobre els possibles motius i he provat d'imaginar-me qui ho podia haver fet, però de moment no he arribat a cap conclusió.

La núm. 4 està marcada «Desè Dia del Setè Mes de l'Any en què vaig descobrir les Sales del Corall fins al Novè Dia del Quart Mes de l'Any en què vaig posar nom a les Constel·lacions».

La núm. 5 està etiquetada «Des del Quinzè Dia del Quart Mes de l'Any en què vaig posar nom a les Constel·lacions fins al

Trentè Dia del Novè Mes de l'Any en què vaig comptar i posar nom als Morts».

La núm. 6 està etiquetada «Des del Primer Dia del Desè Mes de l'Any en què vaig comptar i posar nom als Morts fins al Catorzè Dia del Segon Mes de l'Any en què es van ensorrar els Sostres de la Vintena i la Vint-i-Unena Sales del Nord-Est».

La núm. 7 està etiquetada «Des del Dissetè Dia del Segon Mes de l'Any en què es van ensorrar els Sostres de la Vintena i la Vint-i-Unena Sales del Nord-Est fins a l'últim dia del mateix Any».

La núm. 8 està etiquetada «Des del Primer Dia de l'Any en què vaig viatjar fins a la Nou-Cents Seixantena Sala de l'Oest fins al Quinzè Dia del Desè Mes del mateix Any».

La núm. 9 està etiquetada «Des del Setzè Dia del Desè Mes de l'Any en què vaig viatjar fins a la Nou-Cents Seixantena Sala de l'Oest fins al Quart Dia del Cinquè Mes de l'Any en què l'Albatros va venir a les Sales del Sud-Oest».

Aquest Diari (el núm. 10) va començar el Cinquè Dia del Cinquè Mes de l'Any en què l'Albatros va venir a les Sales del Sud-Oest.

Un dels inconvenients d'escriure un diari és la dificultat de tornar a trobar les entrades importants, o sigui que he adoptat el costum de fer servir una llibreta com a índex de les altres. En aquesta llibreta he atribuït un cert nombre de pàgines a cada lletra de l'alfabet (més pàgines per a les lletres més freqüents, com ara la *a* o la *c*; i menys per a les menys habituals, com ara la *q* i la *x*). A cada lletra hi llisto les entrades per temes i en quin punt dels meus diaris es poden trobar.

Ara que rellegeixo el que he escrit, m'adono d'una cosa. He fet servir dos sistemes diferents per numerar els anys. Com pot ser que no ho hagi vist fins ara?

Soc culpable d'una mala pràctica. Cal fer servir un sol sistema de numeració. Tenir-ne dos introdueix confusió, incertesa, dubte i desordre. (I estèticament és desagradable.)

D'acord amb el primer sistema, vaig anomenar dos anys com a 2011 i 2012. Em sembla d'una matusseria absoluta. Tampoc no recordo què va passar fa dos mil anys que em fes pensar que podia ser un bon punt de referència. D'acord amb el segon sistema, he donat als anys noms com ara «L'Any en què vaig posar nom a les Constel·lacions» o «L'Any en què vaig comptar i posar nom als Morts». Aquest sistema m'agrada molt més. Dona un caràcter diferenciat a cada any. D'ara endavant, em regiré per aquest sistema.

Estàtues

ENTRADA CORRESPONENT AL DIVUITÈ DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Hi ha estàtues que m'agraden més que les altres. La de la Dona que duu el Rusc és una d'elles.

Una altra —potser l'Estàtua que m'agrada més de totes— és a la Porta entre la Cinquena i la Quarta Sala del Nord-Oest. És l'Estàtua del Faune, una criatura que és mig home i mig cabra, amb un cap ple de rínxols exuberants. Somriu lleugerament i s'ha posat el dit índex als llavis. Sempre he

tingut la sensació que em vol dir alguna cosa o que potser em vol avisar. «Calla!», sembla que em digui. «Ves amb compte!» Però no he sabut mai quin perill se suposa que hi pot haver. Una vegada vaig somiar amb ell; estava dret en un bosc nevat i parlava amb una nena.

L'Estàtua del Goril·la de la Cinquena Sala del Nord sempre em crida l'atenció. Està ajupit sobre les Extremitats Inferiors, amb els Braços i els Punys Poderosos recolzats a terra. El seu Rostre em fascina. Té un Gran Front que li enfosqueix els ulls, i si fos una persona es diria que arrufa les celles, però en el cas del Goril·la sembla que l'expressió tingui el significat contrari. El Goril·la representa moltes coses, com ara la Pau, la Tranquil·litat, la Força i la Resistència.

N'hi ha moltes més que m'agraden: el Nen que toca els Platerets, l'Elefant que tragina un Castell, els Dos Reis que juguen a Escacs. L'última que esmentaré no és ben bé una de les meves preferides. Més aviat és una Estàtua, o, per ser més exactes, un parell d'Estàtues que cada cop que les veig em fan girar els ulls. Estan situades a banda i banda de la Porta Oriental de la Primera Sala de l'Oest. Fan aproximadament sis metres d'alt i tenen dos trets inusuals: primer, són molt més altes que les altres Estàtues de la Primera Sala de l'Oest, i, segon, estan inacabades. El seu Tors sobresurt de la Paret de Cintura cap amunt; tiren els Braços enrere per fer una gran empenta; tenen els Músculs tensos per l'esforç i la Cara contorçada. Mirar-les no és una experiència còmoda. Sembla que pateixin, que maldin per néixer; potser la seva lluita és infructuosa, però no abandonen. Com que al Cap tenen unes Banyes desmesurades, les he anomenat els

Gegants Banyuts. Representen l'Esforç i la Lluita contra el Malfat.

És una falta de respecte per a la Casa, que algunes Estàtues m'agradin més que les altres? De vegades em faig aquesta pregunta. Crec que la Casa estima i beneeix per igual tot el que ha creat. Hauria d'intentar fer el mateix, Jo? I, ahora, m'adono que forma part de la naturalesa dels homes el fet de preferir una cosa per davant d'una altra, de trobar que una cosa és més significativa que l'altra.

Els arbres existeixen?

ENTRADA DEL DINOVÈ DIA DEL CINQUÈ MES DE L'ANY EN QUÈ L'ALBATROS VA VENIR A LES SALES DEL SUD-OEST

Hi ha moltes coses desconegudes. Un cop —devia ser fa sis o set mesos— vaig veure un puntet d'un groc brillant que surava sobre una Marea plàcida sota la Quarta Sala de l'Oest. Com que no entenia què podia ser, vaig caminar a gual per les Aigües i el vaig agafar. Era una fulla molt bonica, amb les dues bandes encorbades que acabaven en punta. Pot ser que formi part d'una forma de vegetació marina que no he vist mai, esclar, però ho dubto. La textura no semblava la correcta. La seva superfície repel·lia l'Aigua, com si estigués pensada per viure a l'Aire.